

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 28^{ΗΣ} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1989

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΣΟΛΩΝΟΣ ΚΥΔΩΝΙΑΤΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΗ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ κ. ΣΟΛΩΝΟΣ ΚΥΔΩΝΙΑΤΟΥ

Κύριοι Συνάδελφοι,

Κυρίαι καὶ Κύριοι,

‘Η Ἀκαδημία Ἀθηνῶν εἰς τὴν Ἐκτακτὸν ἀποφυνήν Συνεδρίαν, ὃποδέχεται, ὡς νέον Τακτικὸν Μέλος της, εἰς τὴν Τρίτην Τάξιν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν Ἐδραν τοῦ Ποιητικοῦ Δικαίου, τὸν κ. Ἰωάννην Γεωργάκην.

‘Ο κ. Γεωργάκης, σπουδάσας Νομικὰ ἐν Ἀθήναις καὶ Λειψίᾳ, ἐγένετο Καθηγητὴς καὶ Πρότανος εἰς τὴν Πάντειον Σχολὴν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Κατέλαβεν ἐπίσης πολλὰς ἄλλας ἀνωτάτας Κρατικὰς θέσεις καὶ ἀξιώματα.

‘Ο κ. Γεωργάκης ἔξέδωκε πλεῖστα ἐπιστημονικὰ βιβλία τῆς εἰδικότητός του, μερικὰ τῶν ὅποιων κατέστησαν «κλασσικά». Ἐπαξίως λοιπὸν ἔξελέγη μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Πνευματικοῦ Ἰδρύματος τῆς Χώρας.

Κύριε Συνάδελφε,

Μέχρι σήμερον ἔχετε τιμηθῆ μὲ δεκάδας βραβείων, ἀξιωμάτων καὶ παρασήμων, ἀπὸ ἐλληνικὰς καὶ ἔντες θρησκευτικὰς καὶ Πολιτικὰς Ἀρχάς. Ὅμως διάκρισις εἶναι ἡ εἰσοδός σας εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν. Ἡ εἰσοδός σας αὐτὴ σᾶς δημιουργεῖ ὑποχρεώσεις δι' ἐνίσχυσιν τοῦ ἔθνικος καὶ ἐπιστημονικοῦ ἔργου της.

Ἐλμαι βέβαιος ὅτι ἡ παλαιὰ ἀρτία ἐπιστημονική σας κατάρτισις, μαζὶ μὲ τὴν ἀδιάπτωτον καὶ ζωηροτάτην ποιωνικήν δρᾶσιν καὶ προβολήν σας, θὰ βοηθήσουν εἰς τὴν πλήρη πρόσθιτο ἀνταπόκρισιν.

Καὶ τώρα, πρὸν δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ὑποδειχθέντα Ἀκαδημαικόν, καὶ Ἀντιπρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας κ. Γεώργιον Βλάχον, ὅπως ἐκφωνήσῃ τὸν προσήκοντα δι' ὑμᾶς λόγον, σᾶς παρακαλῶ, Κύριε Συνάδελφε, νὰ προσέλθετε διὰ νὰ σᾶς περιβάλω μὲ τὸ μεγάλον τῆς Ἀκαδημίας Διάσημον, δεῖγμα τοῦ Τακτικοῦ μέλους της.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

Ἄξιότιμε καὶ Ἀγαπητὲ Κύριε Συνάδελφε,

Εἶμαι ἴδιαιτέρως εὐτυχῆς διότι μοῦ ἔλαχε ἡ τιμὴ νὰ Σᾶς ὑποδεχθῶ στὸ Ἀνώτατο αὐτὸ Πνευματικὸ "Ιδρυμα τῆς Χώρας, ὅπου ἐκλήθητε νὰ καταλάβετε τὴν "Εδρα τῶν Ποιηκῶν Ἐπιστημῶν.

Ἐγκλημα καὶ Τιμωρία, Μίασμα, Εὐθύνη καὶ Κάθαρση, Ἐπανόρθωση καὶ Ποινή, τὸ γνωρίζετε πολὺ καλά, εἶναι ἔννοιες συννφασμένες μὲ τὴν ἀνθρώπινη μοίρα καὶ συνακολούθουν καὶ τὶς λοιπὲς ἐκφάνσεις τῆς μακρᾶς πορείας τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ἀγοράτητα στὸν πολιτισμό.

Τὶς ἀντιμετώπισεν ἀπὸ πολὺ παλαιοὺς χρόνους καὶ ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Φιλοσοφία καὶ τὸ Μνηστόρημα καὶ ἡ Τραγωδία.

Δὲν θὰ ὑπεισέλθω στὸ ἄλλως πολὺ σαγηνευτικὸ αὐτὸ θέμα. Τὸ ἀναφέρω ἀπλῶς γιὰ νὰ ἐπισημάνω, ὅτι ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, ἐπιλέγοντας τὰ μέλη τῆς — καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἀλλὰ ἀκριβῶς καὶ σήμερα — φροντίζει νὰ ἐκπληρώσει πρὸς κάθε κατεύθυνση τὴν καθολικότητα τῆς ἀποστολῆς τῆς.

Καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ σας ἴδιοφυΐα, ἡ πολύμορφη κοινωνικὴ σας δράση καὶ ἡ ἀκαταπόνητη ἐργατικότητά σας θὰ συμβάλουν στὴν περαιτέρω διεύρυνση τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ "Ιδρύματος καὶ σ' αὐτὸν τὸν σημαντικὸ τομέα τῆς γνώσεως.

Τὶς νομικές σας σπουδές, εἰδικότερα τὶς σπουδές σας Ποιηκοῦ Δικαίου καὶ Γενικῆς Θεωρίας τοῦ Δικαίου, ἐπλαισίωναν ἐνωρὶς ἐκτενεῖς μελέτες στὸ πεδίο τῆς Φιλοσοφίας, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀρχαιοελληνικῆς Γραμματείας, ἡ δοπία ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ ἀκόμη σήμερα Φωτεινὸ Φάρο γιὰ τὴν πορεία τοῦ νεωτέρου καὶ τοῦ συγχρόνου κόσμου.

Ἡ δρθή, ἀπὸ τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἐπιστημονικῆς σας προσπαθείας, ἐποπτεία καὶ ἀξιολόγηση τῆς ἰστορίας τοῦ Ποιηκοῦ Δικαίου καὶ τῶν περὶ τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς ποινῆς ἀντιλήφεων καὶ θεωρῶν, ἀντανακλᾶται μὲ περισσὴ διαύγεια σὲ πολλὰ ἔργα καὶ μελέτες σας, ὅπως ἐκεῖνα ποὺ ἀναφέρονται στὸν μεγάλο Γερμανὸ Ποιηκολόγο V. Liszt, στὶς πνευματικὲς ἐξελίξεις τοῦ νεωτέρου Ποιηκοῦ Δικαίου ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ

Διαφωτισμοῦ ὡς τὴ σύγχρονη ἐποχὴ ἡ ἀκόμη στὶς πηγὲς τοῦ νεοελληνικοῦ Ποιητικοῦ Δικαίου.

‘Η εὐδότερον αὖτὴ πνευματική σας παιδεία Σᾶς ἐπέτρεψε νὰ μορφώσετε ἐγκαίρως σαφὴ ἀντίληψη περὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ ποιητικοῦ κολασμοῦ.

Οἱ κανόνες καὶ οἱ ἀρχὲς τῆς ἐλεύθερης δημοκρατικῆς κοινωνίας ἔχονται μεταξύ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν ποιητικῶν, ἐξ ἄλλου, ὡς σταθερὸν ὑπόβαθρο στὶς ἐκτιμήσεις καὶ ἀξιολογήσεις σας αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς καὶ αὐτῆς τῆς λειτουργίας.

‘Η τοποθέτησή σας αὐτή, Σᾶς ὁδίγησε, πράγματι, ἀπὸ τὰ πρῶτα σας βίματα, κατὰ τὶς παραμονὲς τοῦ πολέμου, νὰ ἀντιμετωπίσετε τὸ ἐπίμαχο πρόβλημα τῆς ἀναλογίας στὸ Ποιητικὸ Δίκαιο, καὶ νὰ καταδικάσετε μὲ ἵσχυρὰ ἐπιχειρήματα τὴν ἐπικίνδυνη θεωρία τῆς «ἀναλογίας δικαίου» ποὺ δημιουργήθηκαν γιὰ τὴν ἐξότωση τῶν πολιτικῶν τῶν ἀντιπάλων.

‘Αλλὰ καὶ ἄλλα προβλήματα τῆς ποιητικῆς θεωρίας καὶ πρακτικῆς, προβλήματα μεγάλης σημασίας γιὰ τὴ σύγχρονη κοινωνία, ἀντιμετωπίσθηκαν ἐκ μέρους σας, ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ ἥδη τοῦ ἐπιστημονικοῦ σας βίου, μὲ ἀνάλογο ρεαλισμὸ καὶ κριτικὸ πνεῦμα. Οἱ μελέτες σας ἐπάνω σ’ αὐτὰ τὰ θέματα, τὸ βιβλίο σας, ἴδιαίτερα, ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς ὑποχρεώσεως συνδρομῆς, δημοσιευμένες στὴ γερμανικὴ γλώσσα, Σᾶς ἐξασφάλισαν μόνιμη παρουσία στὴ διεθνὴ βιβλιογραφία, ποὺ ἀκόμη διανύστε τὸ εἰκοστό πέμπτο ἔτος τῆς ἡλικίας σας. Σᾶς διάνοιξαν, ταντοχρόνως, τὸ δρόμο πρὸς μιὰ λαμπρὴ σταδιοδομία στὰ Γερμανικὰ Πανεπιστήμια, ἀφοῦ ἀμέσως μετὰ τὴ διδακτορικὴ σας διατριβὴ προωθήθηκε στὸν ἐπίζηλο τίτλο τοῦ *Doctor Habilitatis*, ἀντίστοιχο τῆς δικῆς μας ‘Υφηγεσίας.

Οἱ Φιλελεύθερες ἰδέες σας καὶ διατριβικός σας, Σᾶς ἐπέβαλαν, ὁστόσο, νὰ ἐπιστρέψετε στὴν ‘Ελλάδα, κατὰ τὶς κοίσμες ὅρες τοῦ πολέμου, καὶ νὰ ἀφοσιωθῆτε ἔκτοτε στὴ διπλὴ διακονία τῆς ‘Επιστήμης καὶ τῆς ‘Ελληνικῆς Πατρίδας.

Τακτικὸς καθηγητὴς Ποιητικοῦ Δικαίου ἀπὸ τὸ ἔτος 1941, θὰ μεταλαμπαδεύσετε τὴ φωτεινὴ σας διδασκαλία στοὺς πολυπληθεῖς μαθητές σας μὲ ἀπαράμιλλῃ ἐπιτυχία καὶ ἀποδοτικότητα. ‘Η διδασκαλία σας, δπως αὐτὴ συνοψίζεται στὸ Γενικὸ Μέρος τοῦ βιβλίου σας: Ποινικὸν Δίκαιον, βιβλίο ποὺ ἐκνικλοφόρησε σὲ ἐπανειλημένες ἐκδόσεις ἀπὸ τὸ 1958 καὶ μετά, διακρίνεται γιὰ τὴ διαύγεια, τὸ Φιλοσοφικὸ βάθος καὶ τὴν ἀπόλυτη ἀκριβολογία κατὰ τὴ διατύπωση τῶν νομικῶν ἐννοιῶν.

‘Εδιδάξατε ἐντελῶς σύγχρονο καὶ ἐν πολλοῖς πρωτοπορειακὸ Ποιητικὸ Δίκαιο. ‘Ιδιαίτερα ἀξιοπρόσεκτες εἶναι οἱ συμβολές σας σὲ τομεῖς τοῦ Ποιητικοῦ Δικαίου, ὅπως ἡ διευκρίνηση τῆς ἐννοίας τῆς ἐγκληματικῆς πράξεως, ἡ ἐννοία τοῦ δόλου, τῆς προσταγῆς, τῆς ἔμμεσης αὐτονομίας, ἡ ἐννοία, τέλος, τῆς ποιητῆς, ὅχι πλέον σὲ συνάρ-

τηση, μόνον μὲ τὸ τυπικὸ κριτήριο τῆς κυρώσεως ἀλλὰ καὶ σὲ συσχετισμὸ μὲ τὴν κοινωνικὴ σημασία καὶ τὶς ἐπιπτώσεις τῆς ἀξιόποιης συμπεριφορᾶς.

“Ολα αὐτά, καὶ πολλὰ ἄλλα, δύος ἡ δρθή τοποθέτησή σας στὸ θέμα τῆς θανατικῆς ποιητῆς, Σᾶς ἐπιτρέποντα νὰ κινεῖσθε μὲ ἄνεση στὸ ἐκτενὲς πεδίο τῶν διεθνῶν ἔξελίξεων τῆς ποιητικῆς καταστολῆς.

Οἱ ἀρετές σας αὐτές, ἄλλα καὶ ἡ δραστικὴ συμβολή σας στὴ διοικητικὴ ὁργάνωση τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, τῆς δποίας ἔξελέγητε δὶς Πρότανις, καὶ τὴν δποία ἐπροκίσατε μὲ νέα κτίρια καὶ Ἰνστιτοῦτα, Σᾶς ἔξασφάλισαν τὴν εὐγνώμονα σκέψη τῶν ἐπερχομένων, οἱ ὅποιοι Σᾶς ἐτίμησαν, ὡς ὁμότιμο Καθηγητή, δι' εἰδικοῦ Μεταλλίου.

“Η διεθνής σας ἀκτινοβολία, Σᾶς ἔξασφάλισεν, ἐξ ἄλλου, τὸν τίτλο τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος δύο ἐπιφανῶν ἀμερικανικῶν Πανεπιστημίων.

“Ο ἐπιστημονικός σας μόχθος καὶ ἡ πρωτοπορία σας, Σᾶς διάροιξαν τὴν πορεία πρὸς τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Ἀλλὰ τὴν πορεία σας αὐτὴ τὴν συνόδευσαν καὶ τὴν ἐκόσμησαν καὶ ἄλλες πολύτιμες δραστηριότητες εὐδύτερης πνευματικῆς καὶ ἐθνικῆς σημασίας.

Μακρὸς εἶναι ὁ κατάλογος τῶν καιρίων θέσεων καὶ ἀξιωμάτων ποὺ ἔξεπληρώσατε μὲ ἐπιτυχία σὲ μεγάλη ἕκταση τοῦ δημοσίου βίου. Ἀπὸ τὴν ἀποτελεσματικὴ συμπαράσταση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ στὸ ἐθνικό τοῦ ἔργο κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Κατοχῆς, ὡς τὴν Διόκηση τῆς Διοικητικῆς Λαοκενάρησον μετὰ τὴν Ἀπελευθέρωση, καὶ ἀπὸ τὴν Προεδρία μεγάλων Ὁργανισμῶν ὡς τὶς λεπτές καὶ καρποφόρες διπλωματικές σας ἀποστολές ὡς Πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος..., θὰ χρειαζόταν πολὺς χρόνος γιὰ νὰ ἀπαριθμήσω καὶ νὰ ἀξιολογήσω ὅλες αὐτές τὶς προσφορές.

Δὲν θὰ παραλείψω, δύμως, νὰ ἐπαναλάβω, μετὰ ἀπὸ ὅσα ἐλέχθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀξιοτίμου κ. Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας, ὅτι, ὡς ἰθύνων νοῦς, ἐπικονρρόμενος ἀπὸ ἔνα παθ' ὅλα λαμπρὸ καὶ πεπειραμένο ἐπιτελεῖο συμβούλων καὶ συνεργατῶν καὶ περιστοιχιζόμενος ἀπὸ ἔνα ἐκλεκτὸ διεθνὲς Διοικητικὸ Συμβούλιο, ἐπράξατε δι', τι ἦταν ἀναγκαῖο καὶ χρήσιμο γιὰ νὰ διατηρηθεῖ τὸ Ὁνάσειο “Ιδρυμα στὸ ὑψος τῆς ἀποστολῆς του, ἀποστολῆς ὑψίστης ἐθνικῆς σημασίας, ἀφοῦ συμβάλλει ἐνεργῶς καὶ στὴν καλλιέργεια τῶν Τεχνῶν καὶ Ἐπιστημῶν στὴν Χώρα μας καὶ στὴν ἀνὰ τὸν κόσμον ὄλοκληρο ἀκτινοβολία της. Ἰκανὸς ἀριθμὸς ὑποτρόφων τοῦ Ὁνασείου ‘Ιδρυματος τιμοῦν ἥδη τὸ ἐλληνικὸ ὄνομα, ἐνῶ τὰ διεθνῆ βραβεῖα ποὺ προκηρύσσει κατ' ἔτος συναγωνίζονται ἐπιτυχῶς γνωστὰ ἀθλήματα ἄλλων Ἐθνῶν. Ἔνα δόκιμο ἐλληνικὸ Πανεπιστήμιο, ἔργο τοῦ ‘Ιδρυματος, κατανγάζει ἥδη τὸν Ἐλληνισμὸ τῆς Ἀμερικῆς καὶ διδάσκει στοὺς πληθυσμοὺς τοῦ νέου κόσμου τὶς ἀθάνατες ἐλληνικὲς πνευματικὲς ἀξίες. Καὶ ἐδῶ στὴν Ἀθήνα, ἔργο ἐπίσης τοῦ Ὁνασείου ‘Ιδρυματος, ἀνεγεί-

ρεται τὸ μεγάλο Καρδιοχειρουργικὸ Νοσοκομεῖο, τοῦ ὅποίον ἡ χώρα τόσην εἶχεν ἀνάγκη.

”Αιθρωπος τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος τῆς ἐνεργοῦ κοινωνικῆς παρουσίας, Ἀξιότιμε καὶ Ἀγαπητὲ Κύριε Συνάδελφε, εἰσερχόμενος στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, μᾶς προσφέρετε μιὰ λαμπερὴ ἀχτίδα αἰσιοδοξίας γιὰ τὸ μέλλον τῆς Πατρίδας μας, ποὺ εἶναι καὶ τὸ πρωταρχικὸ μέλημά μας.

Εὐχόμενος τὸ Καλῶς ἥλθατε, εἷμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἴκανοποιήσετε τὶς προσδοκίες μας γιὰ μιὰ γόνιμη συνεργασία στὸ ἔργο ποὺ μὲ πολὺ μόχθο — ἀλλὰ χωρὶς κανένα στεναγμὸ -- ἐπιτελοῦμε μέσα στὸν ἵερον αὐτὸ χῶρο.